

VALTU

LEHT
NR. 4 (60) 1992 JUUNI
ILMUB JUUNIST 1987

T Ä N A L E H E S:

- * AJALEHE JUUBEL
- * JUHATUSE OTSUSED
- * PÖLLUMAJANDUS-REFORMI KOMISJONIS
- * ÖNNITLUSED
- * KOOLIUDISED

Viis aastat Valtu lehte

Tänase lehenumbriga täitub viis aastat Valtu lehe esmailmumisest juunis 1987. Tähtpäevade puhul korraldatakse traditsiooniliselt aktusi ja peetakse peakõnesid. Ent lubatagu mul seekord, hea lugeja, traditsiooni rikkuda ning anda tagasihoidlik ülevaade lehe käekäigust ja arengust viie aasta jooksul.

... Niisiis on aasta 1987. Värsked uutmistuuled «suurelt kodumaalt» on juba jõudnud ka Eestimaale. Momendi lööksõnad on «glasnost» ja «perestroika», millega kaasneb massiline uute ajalehtede asutamine. Ühtäkki on paljudel selt-sidel, liitudel, organisatsioonidel tekkinud vajadus oma trükisõna järele.

Ühena paljudest elas 1987. aasta juunis oma sünnivalud läbi ka Valtu kolhoosi juhatus ja ühiskondlike organisatsioonide infoleht. Olles oma aja laps, on leht pidevalt arenenud koos ühiskonnas toimunud muudatustega. Sirvime esimesi lehenumbreid ja vaatame, mis on olnud neis kõige päevakajalisemad teemad:

- Külvipidu Inglistel
- Veinist teeme siirupit
- Juhatus ja parteikoosolekute otsused
- Kolhoosiveteranide mälestused
- Spordiudised
- Rahvakontrolli tähelepanekud

Mõnda artiklit taaslugedes tõmbub suugi muigele. Koos lehega oleme kaasa elanud Eestimaa laulule, muinsuskaitse liikumise sünnile, rahvarinde I kongressile, saadikukandidaatide tutvustamisele. Kui lisada veel artiklid kultuuriüritustest, kooliudistest, järjejutud, õnnitlused ja kaastundeavaldused, siis saamegi ülevaate ühest keskmisest Valtu lehest.

Hetkeseisu iseloomustab sügav inflatsioon, mis on oma jälje jätnud ka lehe väljanägemisele. Lugeja on kindlasti märganud, et mitmevärvitrükkis fotodega illustreeritud väljaandest on saanud taas halli väljanägemisega leheke. Eelmisel aastal tellijailt kogutud raha à 10 rubla, mis oli plaanitud kogu aastaks, et katta osaliseltki lehe väljaandmiskulusid, sai otsa aga juba tänavuse esimese lehenumbriga. Et leht saaks siiski ilmumist jätkata, on ta järgnevatel kuudel juba ilmunud täielikult majandi finantseerituna.

Tuleviku väljavaated lehest tema senisel kujul on toimetaja silme läbi ammendumas ja seda eeskätt kahel põhjusel.

On hakanud ilmuma mitu uut ja kohapealset eluolu kajastavat väljaannet («Juuru Valla Teataja», «Nädalaring»), mis annavad operatiivsema info laiemale lugejaskonnale, kui seda suudab

üks kolhoosi infoleht. Teise põhjusena mainin seda, et praegu eksisteeriv majandamisvorm osahistuna on reorganiseerumas ning kas selle uues moodustises ka Valtu lehele koht leidub, pole teada. Toimetuse liikmete kohtumisel juhatus liikme hr. Tarmo Metiga jäi küll kõlama mõte, et kuni eksisteerib majand, peaks ilmuma ka leht, kus oleksid lugeda vähemalt juhatus ja reformikomitee otsused.

Lõpetuseks tänan kõiki seniseid lehele kaastöö tegijaid, sest just tänu neile on lugejateni jõudnud kuuskümmend numbrit Valtu lehte!

AARE HINDREMÄE

P. S. Toimetus annab teada, et veel on järel lehe üksikuid vanemaid numbreid varasematest aastakäikudest. Kui mõni lugeja leiab, et isiklikus kogus on numbreid puudu või kaotsi läinud, siis võib pöörduda toimetuse poole. Ehk saame aidata.

1987. aasta ühel märtsiõhtul istusime grupi lähedaste tuttavatega vestlusringis, kus tekkis vallatu mõte hakata välja andma Valtu infolehte. Ega meist polnud keegi elukutseline ajakirjanik ega isegi lehetegemise juures viibinud, veel vähem lehte teinud. Aga mõte sai lendu lastud ja mulle tehti ülesandeks leida võimalusi see realiseerida. Et lehte hakata välja andma, tuli hankida kõigepealt luba, siis raha, paberit, trükkimisvõimalusi ja palju muudki.

Esimene käik tuli ette võtta EKP Keskkomiteesse, et saavutada selle organi heakskiit. Konsulteriti selle asutuse tollaegse juhi Vaino Väljasega, kes andis põhimõttelise nõusoleku, ainult palus EKP Rapla Rajoonikomitee vastavat otsust. Nüüd oli juba, millele toetuda alustatu jätkamiseks.

Järgmisena tuli küsimus kooskõlastada ja luba saada kolhoosi juhtkonnalt. Õnneks leidis meie ettevõtmine Tenno Teetsi kohese toetamise ja selleks saadi ka raha. Kui oma majandi juhtkonna õnnistus käes ja finantseerimine avatud, võisime tegutseda juba sihikindlamalt. Paberi hankimiseks pöördusime vabariiklikku plaanikomiteesse ja tollaegne esimehe asetäitja Tammeväli eraldas meie lehele vastava paberifondi. Rapla Trükkikoda lubas lehe trükkida ja Ilme Veetamm võttis endale vaevaks selle trükkimiseks ette valmistada. Veel mõningad muud asja- (Järg 2. lk.)

(1. lk. järg)

ajamised, ja võiski lehte kirjutama hakata. Selleks moodustati esialgne toimetuse, kuhu kuulusid Aino Kontkar, Viivi Mahlapuu, Greta Kutsar, Tarmo Lukk, Helgi Sussi, Endel Maltsar, Tenno Teets, Hannes Teets. Hiljem toimetuse koosseis muutus.

Pöördusime materjalide saamiseks mitme valdkonna esindajate poole ja õnneks hakkasid kaastööd laekuma. Oli perioode, kus kaastööd tuli rohkem kui käsilolevasse numbrisse mahtus. Lehe tegemisel kujunes toimetusel tihe koostöö kirjasaatjatega, kuigi vahel küll toimetusepoolse initsiatiivina või pressinguna. Kuid laekusid toredad kirjatükid, mida ei saanud mitte avaldamata jätta.

Poolteise aasta pärast olime jõudu ja julgust kogunud juba nii palju, et julgesime mõelda värvitrükis lehe väljaandmisele. Esimene värvitrükis leht ilmus 1989. aasta jaanuaris. Hea oli seda kätte võtta — selge, hästi kujundatud ja loetav. Senise halli lehe kõrval oli võimalus värvilehes ka rohkem pildimaterjali avaldada. See muutis lehe kaunimaks ja huvitavamaks. Valtu lehest kujunes rajooni sisukamaid ja korrektsemaid ning me võistlesime edukalt Kaiu lehega.

Meie lehe kuuenda aastaringi künnisel avaldan tänu kõigile neile, kes lehe ilmumisele öla alla panid ja kaastööd tegid. Aktiivseteks kirjasaatjateks kujunesid Aare Hindremäe, Arnold Hannust, Helgi Sussi, Maie Enni, Helle Tukk ja paljud teised. Meeldiv on märkida neid juhtivtöötajaid, kes vaatamata ajanappusele võtsid sõna meie väikelehe veergudel, nagu Aimur Paikk, Viktor Lepik, Hans Puunurm, Kalju Rahu, Juhan Märjama jt. Huvitavate artiklitega esinesid leheveergudel pensionärid Vilma ja Lennart Lepikult, Aliide Kraam, Alda Hindremäe, Emilie Laanemets, Helene Massov ja mitmed teised. Märkigem, et tänu aktiivi kaasabile sai ka meie infolehest lõpuks Valtu leht. Lehe kujundamisel osutas suurt abi Hannes Teets, kelle illustratsioonid lisasid lehele erksamat välimust. Ärgu keegi pahandagu, kui siin kõiki kirjasaatjaid meenutatud pole, kuid toleaege ja praeguse toimetuse tänu tehtu eest kuulub kõigile.

Kas infoleht on oma ülesande täitnud, see jäägu rahva otsustada, kuid toimetuse püüdis anda selleks parima, et leht ilmuks ja loetav oleks. Minu arvates andis Valtu leht kõigile midagi, kuid peamine väärtus on konkreetse ajaloolise etapi sündmuste ja faktide talletamine. Kunagised kroonika koostajad saavad sellest hindamatut materjali. Paljudel on Valtu lehe kollektsioon. Tulevad ajad, kus need üles otsitakse ja hakatakse kodukoha ajaloo-sündmusi täpsustama.

Võibolla, et paljusid ei rahulda lehe sisu, tihekus ja materjalikäsitus. Võibolla ei leitud lehest kõike seda, mida loodeti või oodati. Kuid märkigem kohe, et üks väike külaleht ei ole võimeline kunagi sellist osa etendama. Iga leht jäägu oma õigetes raamidesse ja võimaluste piiridesse.

Lõpuks soovin toimetusele jõudu, tahet ja jätkuvat visadust selle vaevarohke ja tänuväärse töö tegemisel. Oleks meeldiv, kui leht ikka veel ilmuks ka pärast ümmarguse tähtpäeva pidulikke tähistamist.

Valtu lehe esimene toimetaja
ENDEL MALTSAR

Juhatuses 11. mail

1. Vabastati töölt omal soovil AIN REBEL ja ALAR AINUMÄE.

2. Valiti majandi reorganiseerimiskomisjon koosseisus TARMO METT, MARJE SEERSANT, KARIN TEDER, TONU TEDER, JAAN PIIRI-OJA, REIN HAGGI, ENN SAATUS.

3. Otsustati sõlmida rendileping aktsiaseltsiga «VALING» juuni algul.

28. mail

1. Otsustati...

— tõsta maikuu palkasid 30% võrra

— alustada ettevõtetuste tegemist talviseks kütteperioodiks juba nüüd

— jätta puudujääk ehitusmaterjalide laos ehitusühistu kanda

2. Arutati võimalust ehitada veinitsehhile oma katlamaja

Õnnitleme juubilare!

Lillel vaasis pole pikka pidu,
viska ära, kuni närub õis.
Hoiä alles silmis silmarõõmu,
kuni hinges hõõgub lapseõlv.

ALIIDE LEINBERG	80	3. juuni
ESTER PLOTNIK	75	1. juuni
KUSTAS OESELG		8. juuni
HEINO KENSAP	65	6. juuni
ELLEN ERT	60	28. juuni
URVE HEINSOO	50	16. juuni

Väljavõtteid

VALTU PÖLLUMAJANDUS- REFORMI KOMISJONI PROTOKOLLIDEST

28. aprillil, 12. ja 27. mail ning 2. juunil

Reformikomisjoni tööst võtavad osa Silvi Ojamuru, Aita Toppel, Aare Leinberg, Tenno Teets, Viktor Lepik, Herman Nõupuu, Kalju Rahu, Ülo Flaur, Heino Mikomägi, Toomas Oksaar, Heiki Past. Kokku 11 inimest.

o t s u s t e s t

— Vajaduse korral kaasata töösse majandi spetsialiste

— Valida komisjoni esimeheks Aare Leinberg ja asetäitjaks Heiki Past

— Teha majandi juhatusel ettepanek vormistada reformikomisjon 23. ühistuna, et oleks kergem tööd korraldada

— Esitada valla volikogule kinnitamiseks komisjoni esimehe kuu töötasu 4 miinimumpalga ulatuses, mis peaks võrduma majandi esimehe palgaga

— Määrata sekretäri (Aita Toppel) kuu töötasuks 60% esimehe palgast ja poole koha töötasuks 30% esimehe palgast. Kuna esialgu puudub ülevaade töömahust, vormistada sekretär ametisse poole kohaga.

— Määrata reformikomisjoni liikmete tunnitasku 40 rubla ja isikliku sõiduki kasutamisel koosolekule sõiduks ja tagasi 5.60 läbitud km eest. Töötundide kohta peab arvestust esimees ja esitab andmed raamatupidamisele.

— Nõustuda nende inventeerimisandmetega, mis on majandis koostatud

— Korraldada nende põhivahendite oksjon, mis pole ühistule enam vajalikud

— Töösakute arvutamisel võtta aluseks see metoodika, mille Valtu POÜ on ise välja töötanud

— Mitte nõuda töösaku avaldust nendelt töötajailt, kellele on see juba välja arvatud

— Jätta Valtu POÜ territooriumil olevad kuivendussüsteemid maaparandusbüroole üle andmata seni, kuni eksisteerib majand. Finantseerimise võtab büroo enda kanda. Selleks on talte eraldatud raha

— Teha kevadel kuivendussüsteemide ülevaatus, kaasates ka talude esindajaid

— Talumaadel olevad kuivendussüsteemid anda talude hooldada

— Lubada kolhoosi liikmeil kasutada oksjonil ostmisel töösakut. Raamatupidamine annab vastava tõendi

Kooliuudiseid

**KOOLIAASTA LÖPU PUHUL TEEME TAGASIVAA-
TE HUUVITAVAMATELE SÜNDMUSTELE KOOLIS.**

* Märtsikuus tegutses koolis LUULEKLUBI. Keeruline, aga huvitav oli oma luuleraamatu mõtlemine, koostamine ja kirjastamine. Korraldati tehtud raamatute näitus, valikuliselt loeti kuulajatele-kaaslastele.

Külas oli luuletaja ning tõlkija LY SEPPEL. Peeti VÄRSSDRAAMADE ÖHTU.

Seati kokku meelislulest kavasid ning esineti algklassidele.

Ja veel... Ja siis... selgitati KOOLI MEIS-TERLUGEJAD!

1.—3. klass HELENA SEPMAN
MAREK LAURIMAA
MEELIS LAURIMAA
JANAR ROKK
MARGUS TUKK

4.—6. klass KADRI TUKK
KRISTI TAMM
VELLY KOOR
KADRE LAURIMÄE
KAIRI KURISOO
TAAVI TEETS

7.—9. klass KATI KIO
PIRET PUNGAS
KERSTI PIIGLI
EVELY HANSEN

Publiku lemmikuks sai MEELIS LAURIMAA 2. klassist.

* Algklasside emakeelepäevade põnevaim sünd-

mus oli laialdasi teadmisi nõudev viktoriin. Klasse parimad võistkonnad:

1. klass «SIPSIK» (kapten HELENA SEPMAN)

2. klass «TÜNAMO» (kapten TANEL MAASOO)

3. klass «TERMINAATOR» (kapten MARGUS TUKK)

4. klass «PUHH» (kapten VILLU TEETS)

* «Kooli TV» saatesse võistlesid «PLAYBOXI» liinis sisse suures konkurents 6. klassi agarad tüdrukud KAIRE KURISOO, ÖNNELA SEPMAN, KADRI KRUUSAAUK, MONIKA RIISENBERG. Vahvad olete!

* Muusikanädala üritused olid laiali pillatud mitmele eri nädalale. 26. märtsil oli 1. ja 2. klassi õpilastele LAULUVÕISTLUS. Häid lauljaid oli palju.

PARIMATEST PARIMAD:

1. klass SVEN SULU
MAIKO BORTNIK
MEELIKA MÄNNIMÄGI
KADRI TAMME

2. klass MEELIS LAURIMAA
JANE LAAS
MAURI SOPP
MERILIN PIIR

27. märtsil oli vanemate vanuserühmade lauluvõistlus, kus osavõtjaid oli 22.

3.—4. klassi parimad EIKE EPLIK
MERLE AUS
VAIKO EPLIK

MARGUS TUKK 3. klassist ei osalenud lauljana, vaid žüriis, kuna ta oli Rapla maakonna lauluvõistluse võitja. Esinemas võis teda näha 11. aprillil ETV «Laulukarusselli» saates.

5.—8. klassi parimad ULVI SÄDEM
KATI KIO
AIRI LOHK

6. aprillil oli kooli saalis parimate solistide kontsert 28 osalejaga.

7. aprillil oli välja pandud vanade nootide näitus. Antud noodikogus on vanim noot 1869 ilmunud esimese laulupeo laulude kogumikus.

8. aprillil oli muusikanädala lõpukontsert klubis, kus esinesid ühendkoor, kuhu kuulusid sega- ja lastekoor ning mudilaskoor. Veel esinesid instrumentaalsolistid klaveril ja akordionil.

* 14. aprillil võtsid 7. klassi õpilased KRISTEL PAILK, OLEV AKATSONOK ja HEIKI MAHLAKAS osa maakonna vene keele olümpiaadist. Väga hästi esines OLEV, keda autasustati raamatuga. Kuid ka KRISTEL ja HEIKI tulid oma esinemisega kenasti toime. Kõik osavõtjad said Rapla 1. KK exlibrise.

* Maakonna ajaloo olümpiaadil teemal «EESTI VABARIIGI 1918—1920» osalesid Valtu koolist TAUNO OLJU, JAANUS VAHER ja INDREK ROKK. Viie minuti jooksul oli neil vaja ette kanda loosiga tõmmatud teemal kohapeal ettevalmistatud referaat. TAUNO esines teemal «J. LAIDONER VÄGEDE ÜLEMJUHTAJANA VABADUSSÕJAS», JAANUSE teema oli «K. PÄTS JA EESTI VABARIIGI SÜND», INDREKUL oli «EESTI VABADUSSÕJA SILMAPAISTEV ISIKUSUS J. PITKA». Õpilasi pingeritta ei asetatud. Esituse ja sisukate ettekannete eest said poisid hea hinnangu. Kindlasti suurima rahulduse said nad materjalide uurimisel, sest nii sai üks seni mahavaikitud periood meie riigi ajaloost selgeks.

Miss Valtu kool '92

Arvasime, et seda sündmust oli oodatud kaua, sest tung missikandidaatideks oli suur. Valitakse ju kogu maailmas paljude kenade neidude hulgast seda kauneimat, meeldivamat.

Kuna soovijaid oli palju, siis tegime ka eelvooru. Vanematest klassidest jäi sõelale kümme (5.—7. kl.) ja noorematest üheksa (1.—4. kl.). Meie arvates parimad välja valitud, kutsusime nad mõned korrad kokku, et proovi teha. Helle ja Taili tulid abiks väiksematele tantsutüdrukutele tantsu õpetama, 8. ja 9. klassi neiud tegid ise ühe tantsu, et missikandidaatidele puhkust anda.

Lõpuks saabus 10. aprill. Eelžürii valis lõppvooru järgmised neiud: Kadri Tukk, Kadri Kruusaauk, Monika Riisenberg, Reelika Niper-nado, Helen Reino, Kadre Laurimäe, Marian Laurimäe, Kristel Pailk, Gerli Kannik ja Maria Raavel. Minimissi tiitlit hakkasid püüdma Mee-rika Männimägi, Helena Sepman, Riina Lohk, Anu Vahtra, Airi Kuusing, Egne Rebel, Velly Koor, Merle Aus, Maiu Vaher (lõppvõistlusel ei osalenud).

Võistlust hakkas jälgima saalitäis publikut ja 9liikmeline žürii, kelle esimeheks oli direktor KALJU RAHU.

Esimeses voorus rääkisid võistlejad natuke endast ja oma lemmikutest. Lemmikõpetajana said kõige enam häält kõik algklasside õpetajad ja TIINA TUNNEL; õppeainetest kehaline kasva-tus ning matemaatika ja lemmiklilleks oli ena-musel rukkilill.

Teises voorus nägime võistlejate võimeid lõ-busast spordis ja nupukuses. Igaüks oma lemmik-alal. Enamusele meeldis tegelda jooksmisega. Riietus oli selles voorus sportlik.

Kairi, Önnela ja Triinu lustaka tantsu järel tuli missikandidaatidel läbida kõige pidulikum voor. Iga missitiitli ihkaja pidi ennast maksma panema kas laulu, luuletuse või tantsuga! Kadri Tukk kutsus venna tantsupartneriks. Teiste esi-nemisest järeldus, et meie kaunitel ja tagasi-hoidlikel tüdrukutel ei ole kuhugi kadunud ke-na lauluhääl ja esinemisjulgus, mida võis igaüks oma kõrvaga kuulda.

Nii lõppeski tähtis võistlus ja žüriil jäi lange-tada raske otsus. Samal ajal esinesid Valtu kooli poisteansambel õpetaja Lemmi Linnase juhen-damisel ning suured tantsutüdrukud Mari, Airi, Viivika ja Oie.

Ja siis astus lavale direktor, kes tegi teata-vaks minimissi ja miniprintsessid ning vanemate klasside missi ja printsessid.

Teine miniprintsess — AIRI KUUSING

Esimene miniprintsess — ANU VAHTRA

VALTU KOOLI MINIMISS — HELENA SEP-MAN 1. klassist (ühtlasi ka võistluse noorim).

Vanemast vanuseklassist:

Teine printsess — KADRI TUKK (ühtlasi ka spordimiss)

Esimene printsess — KRISTEL PAILK

MISS VASTU KOOL '92 tiitli sai GERLI KANNIK 7. klassist (ühtlasi publiku lemmik)

Valtu kooli õpilased valisid endi seast ka koo-li lemmikneiu, kelleks osutus KATI KIO 7. klas-sist.

Pingelist võistluspäeva jäi lõpetama missidisko kohalike diskoritega.

Loodame, et seda üritust järgmisel aastal kor-ratakse, sest meil on koolis veel palju kenasid neide.

Me täname väga Helgi Sussit, kes andis meile hüva nõu, ning kõiki teisi, kes aitasid meil veeta seda õhtut.

PILLE SUSSI ja PIIA LAURIMAA

P. S. PILLE ja PIIA, olite tragid ja ettevõtli-kud piigad ning saite hakkama meeldiva peoga. Küllap seda ette valmistades saite tunda nii õpe-taja kui ka kultuuritöötaja mõnused ning mü-nuseid. Olgu see innustus teistelegi oma elu hu-vitavaks teha.

Õpetaja ANNE ARCHIPOV (üks piduline)

MÄLESTAME

LEIDA PIIRIOJA

sünd. 21. XII 1913 — surn. 23. III 1992

ANTONINA DEMKINA

sünd. 17. XI 1904 — surn. 26. IV 1992

EMILIE TERASMAA

sünd. 18. V 1904 — surn. 27. V 1992

ILSE TALTS

sünd. 8. V 1924 — surn. 2. VI 1992

VALTU LEHT

Toimetaja AARE HINDREMÄE

Toimetus: EE3500 Rapla. Tel. 62 745

Trükiarv 450. Maht 1 trükipoogen. Hind 3 rbl.

Tellimise nr. 1549. Rapla Trükikoda, Kalda 2.